

Kammerherre Polled Hereford

Kammerherre Polled Hereford startede den 6. juni 1981 med køb af 2 kvier. Valget blev hereford, fordi racen havde lette kælvninger og super lækkert kød. I 1981 havde vi begge IT-jobs og ofte på kurser i København. Her spiste vi på ofte på restaurant Hereford Steakhouse. Anders er født på landet og vi havde de 2 kvier til at gå ved Anders forældre, indtil vi købte gården på Kammerherrevej i 1982. I dag er Anders er gået delvis på pension og fuldtids landmand.

36 år med hereford

De første år med hereford var hereford af udseende og uden stamtavle. Da vi købte de første køer med stamtavle, skulle vi tatovere dyrets nummer i øret. Det var ikke sjovt. I midten af 80-erne køber vi engelske hereford insemineret med canadisk sæd. Engelske hereford var dengang frame 5 og tyrene blev ikke meget over 400kg i 1 års vægt. Først i 1990 importerer vi 2 kvier af ren canadisk afstamning og til en rimelig pris. De 2 kvier blev starten på udstilling på Nibe, Aalborg og Hjørring dyrskue og en enkelt gang i Herning. Den bedste af kvierne var Onondaga 13W Silhouet 3Z, hun ligger i dag i flere af vores hundyr avlslinier. Kvierne fra Canada var frame 7 og med dem kunne vi løfte hele besætningen, sammen med inseminering. Med højere dyr kunne vi avle tungere dyr, en bedre økonomi.

Muligheden for at importere dyr fra Canada, var en tur arrangeret af den Canadiske ambassade. Anders fik flybilletten mod at vi bandt os til at importere 2 kvier. Turen til Canada var en af vores bedste rejser, til Ontario, Alberta og Schaskatzswan i 18 dage. En rejse med mange hereford, 3-4 besætninger dagligt, lokal gæstfrihed, samt lidt turist ved Niagara Falls og Lake Louis. Vi så nogle fantastiske og berømte besætninger som Onondaga Hereford, Medonte Hereford, Remitall Hereford, Harvie Hereford, WTK Hereford etc.

Over tid opbygger vi en avlsbesætning, hvor vi har mindst 57 moderdyr, da vi havde en ammeko kvote på 57 køer. I dag er vi oppe på ca. 1250 kælvninger og med hereford kan vi fortsat nyde synet af endnu en nyfødt kalv.

Aktiv avlsbesætning:

Vores besætning har altid været i aktiv avlsbesætning siden 2001. Før den tid hed det vejeprogram. Vi vejer alle kalve til 200 dage og 365 dage, samt anvender foldtyre med høje s-indeks (skal være over 108). I perioder sender vi også tyre til afprøvning i Ålestrup, men det er ikke et krav. Her i 2017 besluttede vi at sende en tyr til Ålestrup, for at se de seneste års arbejde med avl med fokus på højere klassificering og tilvækst. De bedste tyre slagtes under 13 måneder. Kan det ses i Ålestrupresultatet? Resultatet af avlsudvalgets besøg blev dog til 2 kalve, da Nordbæk Kenan har givet nogle super kalve. Avlsudvalget valgte ud over tyren af egen afstamning, også en Kenan kalv, vores Kammerherre Napoleon.

For os er vejning af kalvene ved fødsel, 200 dage og 365 dage ikke alene avlsarbejde, men grundlæggende kødproduktion. Vi er også leverandør til Dansk Hereford Kød, her er en vægt et godt arbejdsredskab til at sikre et ensartet produkt til Kødgrossisten.

2 kalve i Ålestrup på teststation.

De 2 kalve vi har sendt derop, er begge efter køer med lette kælvninger og mælk. På økonomisiden er der Håsum Uno i deres stamtavle, som var foldtyren, der startede vejen mod højere klassificering, en stigning fra et for godt 20 tyre fra 7,3 til i dag 9,3, samt en del af tyrene slagtet under 13 måneder.

Den ene af Ålestrup tyrene fik ved fødslen navnet Kammerherre Number One 1202. Denne kalv har vores bedste ko på mælk Kammerherre Go 945 i stamtavlen. Hendes 6. kalv i år er en kvie efter Nordbæk Kenan og kvien vejede 394kg i 200 dags vægt, det har vi aldrig set tidligere. Vi anvender ikke kalveskjul, så den er groet af masser af mælk, men også et godt 2017 græs år. Desuden har tyrekalven Rosenkær 1 Easy Game i stamtavlen, Easy Game er far til ungtyre med klassificering på 12 og høj slagteprocent – op til 60. En høj slagteprocent skyldes ikke mindst, at Rosenkær 1 Easy Game var meget finlemmet. Den sidste gren i Kammerherre Number One 1202 går tilbage til Guldhøj 1 Juthie 816, efter tyren Onondaga Topper, som Ruth og Ejnar Hjortkær udstillede med i flere år. Tyren Onondaga Topper var i samme import i 1990 og med i vores karantænestald ved Nibe. Kammerherre Number One 1202 får med sit navn lidt at leve op til, når han nu er flyttet udenfor matriklen, og der skal kæmpes med øvrige hereford på landsplan i Ålestrup. Men han har sin flotte 200 dags vægt på 387 kg. Startvægten i Ålestrup ved 225 dage er 433kg.

De 2 kalve i Ålestrup er til salg og kan med de nye salmonellaregler 19. juni 2017 sælges til hele landet. Vi er blevet forhåndsgodkendt, men der skal ved hver enkelt salg sendes en mail, en ansøgning fra både køber og sælger.

Besætning

Vi har i dag 42 køer med kalve, 2 avlstyre og 10 drægtige kvier. Vi ønsker kælvninger i perioden februar-april, så kalvene er store nok til at udnytte græsset i sommerperioden. Kælvningerne er flyttet fra november/december frem til at starte i februar pga. mindre smittetryk i staldene, samt besparelse på ca. 100 rundbatter til strøelse. Planen for de næste år er reduktion af besætningen til 10-15 moderdyr.

Salg af dyr / eksport til England.

Vi har i årenes løb eksporteret flere dyr til Tyskland, Holland, Polen, Letland, Rusland, Kasakhstan. Senest her i 2017 har vi eksporteret 11 hereford, 3 køer med 3 kalve og 5 kvier til England, en eksport sammen med Rosenkær, Nordbæk, Solbakken og Bonde på i alt 17 hereford. 4 af de 11 hereford herfra til England var efter

Nordbæk Kenan. Vi har i 2 år haft 20 kvier, der har kælvet efter Nordbæk Kenan og med 100% levendefødte kalve. Derudover har tyrene, der er slagtet efter Nordbæk Kenan holdt vores klassificerings gns. på 9,3. Vi mangler kun at se, hvorledes Kenan kvierne bliver som køer, kælvninger og deres gener for mælk til foråret. Her i oktober havde vi besøg af en gruppe fra Tyskland og Schweiz. Dette har afledt givet salg af en flot 2017 kvie og en 1. kalvsko, løbet ved vores nye avlstyr Nordbæk Limas.

Avlsdyr solget herhjemme er for os næsten i nul og enkelte henvendelser er blevet afvist, da det er bud under en slagte prisen.

Vi ønsker at reducere til 30 køer i 2018 og 10-20 køer i 2019, så her er mange dyr til salg.

Dansk Hereford Kød

Heldigvis har vi fået det nye Dansk Hereford Kød koncept, da priserne på avlsdyr de seneste år har været alt for lave. I denne uge (42) har vi slagtet den første 1. kalvsko til konceptet, og hun kom hjem med 10673kr incl. skønnet efterbetaling og med en fin klassificering på 7,31. Hun vejede dog kun 335 kg i krogvægt, og det er ikke godt nok efter vores krav. Den skulle have vejlet 30-40 kg mere, så hun var kommet hjem med ca. 1000kr mere. Vi skal lære mere om betydning af slutfedningen af hundyr fra græs, fravæning af kalv før slutfedning og sikring af ingen farve 5 i kødet pga græsset. Sidst ikke mindst styring af vægten i slutfedningsperioden i forhold til max. krogvægt på 380kg. Vi skal evt. bruge afgræssede arealer til slutfedning, og fodre med ensilage og evt. lidt korn. Vi er lige kommet hjem fra Holbæk dyrskue, hvor vi noterede vægte, ikke mindst til brug for erfaring af hundyr størrelse til konceptet. Her var 3 1. kalvskøer med vægte fra 544-628 kg og det er ideelle vægte til at slutvægten skal være 660-670kg efter 1. kalv og en periode med slutfedning. Et andet spændende hold var også de store kvier fra nov-dec.2015 som vejede 666-674 kg, dvs. hereford på omkring 2 år passer lige til konceptet. Hvis vægten er 650-670 kg levende for ungtyre, store kvier eller 1. kalvskøer, så vil indtægten ved slagting være ca. 11-12000kr. Afledt heraf, på et tidspunkt må priserne på avlsdyr stige.

Foder

Vores gård er på ca. 72 ha. incl forpagtninger, hvor vi har planteavl i ca. 40 ha. Vi dyrker byg og rug til eget foder. Vi anvender 1/3 rug i det valsede korn til vores ungtyre. Køerne og drægtige kvier fodres om vinteren på marken med halm, græsensilage, samt helsæd til nykælvare. Vi er selvforsynende med foder til dyrene. Vi køber kun tilskuds foder og mineraler. Vi anvender som mineral Chrystal Lux Precalver, en 80 kg's balje. Om vinteren supplerer vi dagligt med granuleret mineral oveni baljen. Mineralerne er med høj værdi af Magnesium, samt E-vitamin og incl. naturlig E-vitamin. E-vitamin giver livskraftige kalve samt en god reproduktion hos køerne.

Stalde.

Vi fodrer tyrene til ca. 650kg levende. Alle tyre går inde om vinteren, de ældre bygninger er moderniseret til løsdrift og tyre, der slagtes, har aldrig været fikseret. Hereford er rolige af natur og tyrene er nemme at håndteret, når de gennes ud af boksene enkeltvis til vejning uden brug af reb. Tyrene klippes ved indbinding og igen ca. 3 måneder efter.

Kvierne går ind og ud af den tidligere kostald med fanggitre, så de lærer at gå i et fanggitter og husker det som ko. Vores køer fikseres aldrig.

Køerne går ind og ud af en nyere stald på 540m², bygget i år 2000. Stalden har kun et mobil fanggitter med 4 huller i tilfælde af nødvendig fiksering. Stalden opdeles i 2 bokse med stolper og 4 cm bånd som en hegnstråd. Den ene halvdel af stalden tages først i brug når kælvnings-sæsonen starter i februar/marts.

Lige nu har vi lidt udfordringer, hvorledes vi færdigfeder hundyr. Hvor har vi pladsen til færdigfedning af store kvier og 1. kalvskøer. De vil have godt af lidt korn ovenpå ensilagen og det er ikke praktisk at fodre med korn udendørs.

Avlsmål, fokus de næste par år:

Vi lægger stor vægt på sortering af hundtyrene ud fra følgende parametre:

1. *en levende kalv, at koen har lette kælvninger.* En dødfødt kalv er en for meget. Vi anvender ofte en ungtyr på køerne det første år, inden den året efter tager kvierne, og kun hvis kalvestørrelsen er ok. Nordbæk Kenan benyttede vi direkte til kvierne. Han blev købt som kvietyr, da han var søn af Rosenkær Gold Medal, som vi havde 2 1. kalvskøer efter. Disse havde kælvet uden opsyn, alene natten over eller vi er på arbejde.

2. *at koen giver mælk til sin kalv, så de fravæner mindst 300kg i 200 dags vægt.* En trivelig livskraftig kalv med skub i, masser af mælk fra moderen giver en god tilvækst. Vores hundyr opfylder disse krav, der bliver sorteret lidt fra hvert år. Kun de få 1. kalvskøer fravæner 300 kg her, da vi ikke bruger et kalveskjul, men nogle få kan. Dvs. det kan vi gøre bedre og det bliver helt sikkert en vigtig parameter, her hvor vi skal reducere de næste år. Vi sorterer hvert år på 200 dags vægten, da det er en vurdering direkte til koens evne til at malke godt. Vi avler også efter en mere praktisk regel, at koden skal fravæne en kalv der vejer mindst halvdelen af koens vægt. Hvilket krav bør vi have til 200 dags vægten for en 1. kalvsko? Kan avlsudvalget give et bud på fravænningsvægt? Måske både med og uden kalveskjul? Hvordan prioriteres mælk i avlsudvalget? Med en høj 200 dags vægt reducerer vi foderdage og foderforbrug til at vi har et slutproduktet på en 650-670kg's kalv.

3. *Den 3. parameter er økonomien, med andre ord tilvækst og klassificering til at kunne producere et godt slagtedy.* I dag har vi 9,3 i gennemsnit på 23 ungtyre. Vi skal fremover fastholde dette niveau, men vi behøver ikke løfte klassificeringen yderligere. Vi har slagtet en enkelt ko i år, der som eneste ko, havde givet en ungtyr i

klasse 7.

Tilvækst vurderer vi også ud fra sammenligning af 365 dags vægten. Vi vælger altid avlstyr ud fra både mor og far, en stamtavle på moderen til en ny tyr er altid spændende læsning. Indkøb af avlstyre skal derfor ske fra besætninger, hvor vi har vægte på koens afkom, fødsel, 200 - og 365-dags vægt.

Under parameteren god økonomi gælder også længden på dyret. Vi har for år tilbage fået tilbagemeldingen fra Hadsund slagteri, at de ikke var interesseret i hereford, fordi mørbraden vejede 1/2kg mindre end andre racer. Længden giver også en større filet. Længden giver et tungere dyr. Vi skal have fokus på, at vi avler de dyre kødstykker. Hakkekød kan vi få nok af, men længden og en god bagpart er vigtig.

4. *Fine lemmer og godt gående.* Hereford skal være godt gående i al terræn. Her avler vi på fine lemmer, at knoglemassen er fin, og som yderlige fordel giver det en højere slagteprocent. Rosenkær 1 Easy Game er eneste tyr, vi har set en slagteprocent på 60, ligeledes på hans afkom. Rosenkær 1 Easy Game var meget finlemmet. (Kig lidt på angus, de har alle feminine ben, hvor en del hereford er langt grovere). *Finlemmede dyr giver høj slagteprocent, en god økonomi.*

5. Vi har ikke så meget fokus på eksteriør. Men det gør da intet at en tyr har fint nakkevidt, lidt mørk og solbriller, selvom de kan være svære at styre de brune pletter om øjnene i avlen. Men solbriller er godt for øjnene om sommeren. Sidst skal jeg nok også nævne hornethed. Det ønsker vi ikke at arbejde med. Vi er lidt overrasket over Barwise Wellinton, som sælges som en polled sædtyr, avler horn. Vi kunne ønske dette oplyst, alternativt skal vi kræve test ved køb af foldtyr ens med hypotrichosis testen.

Avlsmål / Dyrskeer

Anders starter ofte en diskussion efter besøg på dyrskeer omkring det nuværende avlsmål, at tyrene skal være frame 8. Er nutidens tyre for små? De seneste år har vi set flere tyre på dyrskeerne, der er på fløjen, men som er langt under frame 8. De er endda en del lavere og vi kan være bekymret, om vi mister tilvækst ved denne prioritering. I vores besætning har vi enkelte store køer, men vi vil ikke kunne producere tyre med en størrelse på frame 8 uden at rammerne er der på begge sider eller bagud i generne. Frame 8 er godt, der kan hænge flere kg på en frame 8 tyr end en på frame 7.

Skal vi nævne et konkret eksempel på en frame 7 sædtyr, så kunne det være Bare You Tube. Bare You Tube avler efter vores vurdering tilbage, men en fantastisk kvietyr med lette kælvninger. Afkommet er for korte, ingen længde i kroppen (mindre mørbrad og filet), kalvene er mindre og for lille tilvækst, mindre 200 dags vægt og mindre 365 dags vægt. Selv har vi benyttet en Bare You Tube søn på en frame 8 ko, og afkommet her i 2017 er direkte til Dansk Hereford Kød.

Fremtiden

De næste par år avler vi med de 2 foldtyre Vokslev Lemmy og Nordbæk Limas. Måske også en tillagt foldtyr. Det kunne være en Nordbæk Kenan kalv fra egen besætning, her går fortsat 3 super gode tyre. Vi har ingen minus på Nordbæk Kenan og dejligt, at han nu går på TAMU Vitskøl med en stor flok hereford kvier. Vi mangler at se køer efter Nordbæk Kenan, men det kommer til foråret både her og i England.

Begge 2018 foldtyrene Vokslev Lemmy og Nordbæk Limas er købt i besætninger, der vejer dyrene. Hvis vi køber uden de er vejjet, tæller de negativt i Aktiv avlsbesætning. Vi kigger også koens stamtavle igennem og checker vejetal på søskende.

Vokslev Lemmy er ikke i familie med Vokslev EIK, men efter Moeskær Diego, som har avlet rigtig mange gode kalve i det nordjyske, både som mødre og god økonomi i slagte tyre. Vokslev Lemmy er en frame 8 på en frame 8 ko, en lang muskelfyldt og meget dyb tyr.

Norbæk Limas er valgt ud fra Anders huskede den fra Landsskuet og den har Gouldingpoll Superduty som far, som nu har et s-indeks på 127. For år tilbage, var vi bange for Superduty's fødselsindeks, det er dog fortsat under 100. Nordbæk Limas mor er en 1. kalvsko og her havde Limas 310 kg i 200 dags vægt med brug af kalveskjul, samt højt delindeks for mælk på mormor.

Med vores planlagte besætningsreduktion og om få år afvikling, så vil det også reducere vores muligheder for brug af 4 foldtyre til 2 evt. 3 foldtyre næste år. Hermed vil fremtidens foldtyre fortsat skulle vælges med stor omhu og en stor sikkerhed. Brug af foldtyre er en større risiko end at en enkelt inseminering falder ved siden af, idet insemineringer generelt er af høj kvalitet. Afkom kan falder ud til hverken at nå mor eller far på en eller flere parametre, da gener også avles ned fra gennem hele slægtskabets – det gør avlsarbejde lidt mere spændende. Har vi en god foldtyr, så står der også året efter en meget ensartet gruppe kalve. Bruger man foldtyr med et eller flere ekstrem gen for et delindeks (fødsel, mælk, slagtning, kælvning), så er der også stor sandsynlighed for at genet er båret frem i afkommet og flytter besætningen. Så kan der selekteres igen, men kun et forsøg om året med foldtyr.

Foto og tekster:

Kammerherre Twin 966, søn af Håsum Uno, slagtet 3 år gammel med en krogvægt 796kg

Kammerherre Igo1025, slagtet 3 år gammel med en krogvægt på 684kg, klasse 10 og slagteprocent på 60. Flere afkom i klasse 12. Afkom i Ålestrup.

Onondaga 13W Silhouet 3Z, koen fravænder mere en 1/2 af sin egen vægt

På dyrskue med Onondaga 13W Silhouet 3Z og Kammerherre Hera udstilles af datteren i 4H.

Uanset antal dyr og kælvninger, så nydes synet af en nyfødt kalv

Onondaga 13W Silhouet 3Z med røde øremærker. Efter 14 kalve, så måtte hun slagtes på lokalt slagtehus og til spegepølser,